

Ärendenummer
TRV 2021/21798
Motpartens ärendenummer
J-5/21

Dokumentdatum
2022-09-05

Konfidentialitetsnivå 1

Mottagare
Statens haverikommission
info@havkom.se

Kopia till

Urspårning Kummelby – Häggvik 2021-02-11

Den 11 februari 2021 skedde en urspårning av ett godståg mellan driftplatserna Kummelby och Häggvik i Stockholms län. Det uppstod omfattande skador på järnvägsfordonen och järnvägsinfrastrukturen på platsen. Urspårningen orsakades av en rälutmattning där sprickbildningen inte hade identifierats eller omhändertagits inom infrastrukturförvaltarens system för underhåll.

Statens haverikommission rekommenderar i slutrapporten RJ 2022:02 Trafikverket att:

- ”Fortsätta sitt utvecklingsarbete för att i ett tidigare skede kunna identifiera sprickbildning i räl.
- Från ett helhetsperspektiv se över hur nuvarande system för att förebygga att ytutmattning leder till rälsbrott kan förbättras. Översynen bör innefatta utvärdering av tillämpade intervall för oförstörande provning, uppföljning av hur defekter lokaliseras, rapporteras, och märks ut i praktiken samt analys av vilka konsekvenser avvikande från beslutade intervall för förebyggande bearbetning kan medföra.”

Rekommendationerna från haverikommissionen sammanfaller med pågående förbättringsarbeten inom Trafikverket. Trafikverket har sedan 2019 startat ett antal aktiviteter för att förbättra drift och underhåll kring rälfel. Under perioden har bland annat arbetssätten för regelverk säkerhetsbesiktning förändrats och implementerats. Åtgärder med anknytning till olycksplatsen har redan genomförts. Dessa redovisades i Trafikverkets egen utredningsrapport av olyckan, TRV 2021/116958, under rubriken Vidtagna och redan beslutade åtgärder. Samarbeten sker nationellt och internationellt för att dra nytta av bästa praxis och införa dessa.

Med anledning av rekommendationerna har en handlingsplan för planerade åtgärder upprättats. Åtgärderna är följande:

- Utveckling av metod att filma räl tillsammans med entreprenör. Metoden dokumenteras och förslag till införandeplan tas fram. (Klar senast 2023-02-01)
- I projektet ”Digital besiktning” utvecklas analysmetoder för tillståndsbedömning och filmning av järnvägsanläggningen. Metoderna ska dokumenteras och utgöra

Ärendenummer
TRV 2021/21798
Motpartens ärendenummer
J-5/21

Dokumentdatum
2022-09-05

underlag för bedömning av bearbetning eller byte av räl.

(Klar senast 2023-06-30)

- Utveckling av samkörning av data från olika tillståndsmätningar, manuella och maskinella, ska fortsätta för att kunna identifiera "fel-platser" som ska åtgärdas med byte eller bearbetning av räl. (Klar senast 2023-06-30)
- Implementering av "Bedömningsstöd ytfel, kunskapsdokument: bedömning av rälfel på ytan" i besiktningsverksamheten. (Klar senast 2023-06-30)
- Genomföra riskanalys med syfte att se över inspektionsintervall. (Klar senast 2023-12-15)
- Utvärdering av förebyggande slipning införd under 2022 samt sammanställning av befintlig litteratur och bästa praxis inom slipning i samarbete med Chalmers tekniska högskola. (Klar senast 2023-03-31)
- Ta fram nyckeltal och it-stöd för att följa skadeutveckling och efterföljande besiktningsintervall på räl. (Klar senast 2023-03-31)
- Utveckling av IT-stöd för analys av defektlokalisering från ultraljud, för att följa och kvittera beställd slipning samt hantering av "hot-spots" som stöd för säkerhetsbesiktning. (Klar senast 2023-06-30)

Insatser genomförs också för att öka takten i underhållet, till exempel öka mängden rärlslipning genom att omfördela budget.

Handlingsplanen har fastställts av Trafikverkets säkerhetsdirektör Hanan Åberg.

Med vänlig hälsning

Hanan Åberg

Säkerhetsdirektör

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2021/21798, Motpartens ärendenummer J-5/21, Dokumentdatum 2022-09-05, Dokumenttyp BREV.

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.